

ærede Minister kender sikkert dette Andragende; er det ikke rigtigt? — Ja, det faar vi jo at vide; jeg gaar ud fra, at han kender det, thi det er indsendt til ham. Men Ministeren har ikke taget Standpunkt til det endnu, skønt det er tre Aar, siden det indkom. Ministeren sidder og grubler og spekulerer over det og har ikke endnu været i Stand til at give Husmændene et Svar paa deres Andragende. Det er dog egentlig højst mærkeligt, at Ministeren ikke kan give et Svar paa et Andragende, der er indsendt til ham, et høfligt Andragende. Jeg synes dog nok, det kunde være et Svar værd. Men det har Ministeren altsaa ikke villet give eller ikke kunnet give; han sidder rimeligvis endnu og spekulerer over, hvad Svar han skal give. Man kan derfor saa godt forstaa, at naar Husmændene nu har ventet i flere Aar og ikke faaet noget Svar, ønsker de denne Sag bragt frem ad anden Vej, og det er en af Grundene til, at vi fra Socialdemokratiets Side har bragt den frem i Rigsdagen. Hvis den højtærede Minister vilde indlade sig i Forhandlinger med Husmændene, kunde de maaske blive enige om de Regler, hvorefter Laanene skal ydes. Naturligvis kan Ministeren eller Rigsdagen ikke diktere Betingelserne. Naar der skal stiftes et Laan, er der dog altid to Parter om det, og de to Parter maa være enige, hvis Sagen skal gaa i Orden. Men jeg tror, Husmændene vilde være meget villige til at forhandle med Ministeren, hvis de kunde opnaa at faa et Svar fra ham, og jeg vil spørge den højtærede Minister, om han ikke snart, nu efter 3 Aars Forløb, er rede til at give de jyske Husmænd et Svar, ja, ikke alene de jyske, men samtlige organiserede Husmænd. Det er jo saa ringe Ofre, det drejer sig om fra Staten. Husmændene er villige til at betale 4 pCt. i Rente, og de er villige til at afdrage Laanene hurtigt, i 10 halvaarlige Terminer. De er altsaa villige til at gaa ind paa strengere Betingelser end Forskudsforeningerne, hvor Renten ikke er mere end $3\frac{1}{2}$ pCt.

Nu siger den ærede Ordfører (P. Th. Nielsen): Ja, men disse Forskudsforeninger staar jo ogsaa aabne for Husmændene. Det er dog et stort Spørgsmaal, om de gør det. Vi maa huske, at Forskudsforeningerne er stiftede med det større Landbrug for Øje. Der staar i Lovens § 1, at naar 50 Landmænd slutter sig sammen, som gennemsnitlig har 10 Stykker Hornkvæg hver, kan de danne en Forskudsfor-

ening. Men naar man kræver dette, er det ikke Husmandsstanden, der er Tale om; saa det er rent undtagelsesvis, Husmændene kommer ind i Forskudsforeningerne. Derfor har de ønsket at danne deres egne Foreninger. Jeg paaviste i Gaar, at det Rentetab, Staten kunde lide ved at udlaae disse 200,000 Kr., højst kunde blive 0,27 pCt., det vil sige 540 Kr. om Aaret.

Den højtærede Minister sagde, at Tiden ikke er inde til det. Ja, hvorfor er Tiden ikke inde? Kan vi ikke faa det at vide? Hvad er det, der forhindrer Staten i at gøre det? Har vi Villie til det, har vi ogsaa Evne til det. Er det, fordi Tiden i Øjeblikket er inde til at bygge Fæstninger rundt om paa Sjællands Kyster? Er det dertil, Pengene skal bruges? Jeg synes, Tiden ogsaa godt kunde være inde til at støtte et saa vigtigt Erhverv, som netop det mindre Landbrug er her i Landet. Det er egentlig mærkeligt, at den Mængde af Husmænd, der sidder i dette Ting, i Spørgsmaal som disse sidder stille som Mus. De har ikke et Ord at sige. Der sidder en æret Husmand lige foran mig, og der er jo mange her, som kalder sig Husmænd. Men desværre har jo de organiserede Husmænd her i Danmark ikke en eneste Repræsentant i dette Ting. Derfor er det vel, de Herrer, der ellers kalder sig Husmænd, sidder stille som Mus og ikke har et Ord at sige, naar deres Standsfæller fremsætter Ønsker som dem, jeg her har gjort mig til Talsmand for. Men lad os haabe, at den Tid ikke maa være fjern, da de organiserede Husmænd maa faa deres egne Repræsentanter i dette Ting, som kan frembære Husmændenes Krav, og som selvfølgelig kan gøre det langt bedre end vi andre, der jo ikke hører til Husmændenes Kreds.

Rasmus Hansen: I Anledning af en Udtalelse af den ærede Ordfører angaaende Tystofte Forsøgsstation skal jeg bemærke, at jeg har ikke udtalt mig bestemt i Retning af, at det skulde være rigtigt at sælge en Del af Jorden, og den ærede Ordfører ved jo ogsaa godt, at Udvalget blot har taget et Forbehold. Jeg henstillede derimod til Overvejelse, om det ikke vilde være rigtigt at tage op til Undersøgelse, om det overhovedet er nødvendigt at have et saa stort Areal som 54 Tdr. Land, og hvis man kom til det Resultat, at det ikke var nødvendigt, vilde man ved at sælge noget deraf kunne faa en meget stor Sum, for hvilken man vilde kunne opføre de